Od rata do mira II

Studijska posjeta za učenike drugog razreda srednjih škola Kantona Sarajevo

Pođimo putevima prirodnog i historijskog naslijeđa.
Upoznajmo čuvare prošlosti te i sami postanimo čuvari sjećanja za sve buduće generacije.

Sarajevo – Vranduk – Maglaj – Tešanj – Gračanica – Lukavac – Tuzla – Srebrenik – Gradačac – Brčko – Čelić – Tuzla – Bijeljina – Janja – Teočak – Tuzla – Sapna – Zvornik – Kladanj – Olovo – Sarajevo

Studijska posjeta "Od rata do mira II" predstavlja nastavak studijske posjete za učenike srednjih škola. Učenici drugog razreda srednjih škola Kantona Sarajevo imaju priliku da bolje istraže bogatu historiju, prirodne ljepote i kulturnu baštinu svoje domovine Bosne i Hercegovine.

Ovo putovanje ne samo da će olakšati međusobno upoznavanje učenika i njihovih nastavnika na početku školske godine već će im omogućiti nezaboravna iskustva i uspomene koje će oblikovati njihove patriotske osjećaje prema svojoj zemlji i njenom nasljeđu. Poseban naglasak bit će stavljen na posjete memorijalnim mjestima koja čuvaju sjećanje na razdoblje agresije na Bosnu i Hercegovinu, kao i na njeno sudjelovanje u antifašističkoj borbi tokom Drugog svjetskog rata. Plan puta uključuje raznovrsne destinacije predstavljene na mapi putovanja, koje su prilika da učenici razvijaju svijest o važnosti očuvanja kolektivne memorije i historijske istine. Neka mir bude glavna poruka i moto ove studijske posjete, koja će, pored stečenog znanja, zasigurno izroditi brojna prijateljstva i nezaboravne uspomene.

Tešanj

Smješten na razmeđu srednje i sjeveroistočne Bosne i Hercegovine, Tešanj je grad bogate historije i kulturnog naslijeđa. Gradom dominira Gradina, poznata kao tešanjska tvrđava, s koje se pruža impresivan pogled na čaršiju. U historiji Tešnja i zajedničkom životu njegovih stanovnika svjedoče brojni kulturno-historijski spomenici koji su pažljivo sačuvani do danas. Tešanjska tvrđava, sagrađena na čvrstim temeljima iz prošlih stoljeća, stoji kao simbol izdržljivosti i kulturnog bogatstva ovog predivnog grada.

Maglaj

Maglaj, grad poznat po herojskoj odbrani svojih građana i grada tokom agresije na Bosnu i Hercegovinu od 1992. do 1995. godine, nosi bogatu historiju koja se može osjetiti na svakom koraku. Fascinantan pogled na grad pruža se s maglajske tvrđave, poznate kao Gradina, sagrađene u 13. stoljeću. Ova tvrđava nije samo simbol otpora i snage već i svjedok vremena koje je oblikovalo sudbinu Maglaja, podsjećajući nas na hrabrost i ustrajnost njegovih stanovnika.

Vranduk

Na putu od Zenice nizvodno, na lijevoj obali rijeke Bosne, uzdiže se brdsko utvrđenje s kulom koja dominira pejzažom – tvrđava Vranduk. Podignuta krajem 14. stoljeća, ova tvrđava krije tajne života naših srednjovjekovnih kraljeva, značaj i ponos osmanskog vremena, o čemu svjedoči Vranduka stara džamija. Suze političkih zatvorenika iz 18. i 19. stoljeća dodaju sloj tuge i historije ovom mjestu. Danas tvrđava Vranduk stoji kao nacionalni spomenik Bosne i Hercegovine, podsjećajući nas na bogatu prošlost i kulturno naslijeđe koje treba čuvati.

Gradačac

Gradačac, grad poznat po svom kapetanu Huseinu Gradaščeviću, koji je dao život za pokušaj stvaranja samostalne Bosne, od milja je nazvan Zmajem od Bosne. Ovaj junak naše historije sagradio je cijeli kompleks zgrada oko Bijele kule, koja danas dominira gradom. Bijela kula nije samo arhitektonski dragulj već i simbol Gradačca, mjesto gdje se prepliću historija i legenda. Gradačac je opjevan u narodnim pjesmama, a Husein-kapetan Gradaščević ostaje trajna inspiracija i simbol borbe za slobodu. Danas njegovo nasljeđe živi kroz sve pobjede naših sportskih reprezentacija, dok Bijela kula ponosno stoji kao podsjetnik na prošlost, hrabrost i ustrajnost.

Srebrenik

Srebrenik, grad bogate historije, veže se za ime našeg srednjovjekovnog kralja Stjepana II Kotromanića, koji je u svojoj povelji Dubrovčanima ustupio Ston i Rat. Centralni dvor ovog područja bila je tvrđava Srebrenik, izgrađena na stijeni visokoj oko 70 metara iznad okoline, koja se uzdiže visoko iznad doline rijeke Tinje. Ova impresivna utvrda smještena na strateškom položaju, svjedoči o važnosti Srebrenika u srednjovjekovnoj Bosni. Tvrđava Srebrenik, sa svojim zidinama i kulama, priča priče o kraljevima, bitkama i vremenu koje je oblikovalo sudbinu ovog grada.

Brčko

Brčko, smješteno na sjeveru Bosne i Hercegovine, zbog svoje strateške važnosti, bilo je poprište teških bitaka tokom agresije na BiH. Grad je pretrpio ogromna razaranja i velike ljudske gubitke, ostavljajući duboke tragove u njegovoj historiji. Danas Brčko uživa poseban status kao distrikt, što garantuje svim građanima jednaka prava i slobodu, kao i ravnopravnost bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Ovaj jedinstveni status omogućava Brčkom da bude simbol suživota i multikulturalnosti, mjesto gdje različite kulture i tradicije žive u harmoniji. Brčko, grad obnovljen i snažan, nastavlja da bude primjer zajedništva i otpornosti, podsjećajući nas na važnost mira i ravnopravnosti za sve ljude.

Janja

Janja, naselje u donjem Podrinju, smješteno na putnom pravcu između Zvornika i Bijeljine, ima bogatu, ali bolnu historiju. Prije agresije na Bosnu i Hercegovinu u Janji je živjelo isključivo bošnjačko stanovništvo. Tokom rata, Janja, kao i drugi dijelovi općine Bijeljina, bila je poprište etničkog čišćenja bošnjačkog stanovništva, strašnih zločina nad civilima i rušenja svih džamija. Nakon rata, preživjelo stanovništvo vratilo se u svoje porušene domove i na svoju zemlju, odlučno da obnovi svoj život. Ponovo su izgrađene džamije, kuće i zajednica. Janja danas stoji kao simbol otpornosti i snage, podsjećajući nas na važnost sjećanja, obnovu i zajedništvo. Stanovnici Janje, kroz svoju hrabrost i odlučnost, nastavljaju graditi budućnost na temeljima prošlosti, stvarajući mjesto gdje život ponovno cvjeta.

Zvornik

Zvornik je grad koji svojom historijom i ljepotom oduševljava svakog posjetioca. U njegovom srcu uzdiže se Kula-Grad, srednjovjekovna tvrđava koja dominira gradom i predstavlja simbol njegove bogate prošlosti. Ako želite nekome približiti ljepotu naše domovine, jednostavno se popnite na Kula-Grad iznad Zvornika i usmjerite svoj pogled prema Diviču i Drini. Malo pogledate ulijevo, a tamo se nalazi Zvornik, kapija Bosne i Hercegovine. U blizini, na ušću Jadra u Drinjaču i na strmoj stijeni, lebdi Kušlat – srednjovjekovni grad koji kao da se nalazi između neba i zemlje. Sa svojim čvrstim bedemima i impozantnim izgledom, Kušlat simbolizira moć i ugled svojih gospodara. Ovaj kulturno-historijski spomenik, svjedok prošlih vremena, ostaje trajni podsjetnik na veličinu i snagu historije koju Zvornik čuva.

Olovo i Kladanj

Olovo i Kladanj oduševljavaju svojom netaknutom prirodom, od čarobne Bijambarske pećine do drevnih stećaka koji svjedoče o bogatoj historiji ovih krajeva.

HEROJI ODBRAMBENO-OSLOBODILAČKOG RATA

Devet heroja ukazom Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine dobilo je Orden heroja oslobodilačkog rata "za izuzetno junaštvo i samopriregor ispoljen u borbenim dejstvima i pri tome ostvarene izuzetne rezultate koji su kod saboraca i građana služili kao primjer, podstrek i dodatni motiv za dalje uspješno suprotstavljanje agresoru na RBiH".

Mehdin Hodžić

15. 10. 1957. – 10. 5. 1992.

Rođen je u Tuzli, u rudarskoj porodici. Do izbijanja agresije radio je kao policajac u splitskom MUP-u Republike Hrvatske. Krajem 1991. vraća se u Tuzlu, gdje se uključuje u rad Patriotske lige Bosne i Hercegovine. Poginuo je kao vojnik 10. maja 1992. godine u selu Zasiek u Sapni, gdje je njegovom zaslugom izvojevana jedna od prvih pobjeda buduće Armije RBiH nad agresorskim snagama. U toj akciji kapetan Senad i njegovi saborci zarobili su prvi tenk i samohotku. Nakon njegove smrti specijalna jedinica Armije RBiH dobila je naziv "Crni labudovi" po jednom od njegovih nadimaka. Ostat će upamćen i kao tvorac istočnog bedema Bosne.

Hajrudin Mešić

1. 1. 1959. – 30. 10. 1992.

Rođen je u selu Srednja Trnova u općini Ugljevik. Služio je JNA kao aktivno vojno lice s činom kapetana. Bio je član Patriotske lige od njenog osnivanja, organizator i vođa oružanog otpora protiv agresije na RBiH na prostorima zvorničke i ugljevičke općine. Bio je čovjek neponovljive harizme koji je izvanredno razumijevao vojnu situaciju. Poginuo je 30. oktobra 1992. godine u selu Nezuk u Sapni, tokom akcije uspostavljanja koridora prema Srebrenici. Poslije toga Prva teočanska brigada dobija naziv 255. slavna brdska brigada "Hajrudin Mešić".

Nesib Malkić

5. 7. 1961. – 25. 10. 1993.

Rođen je u Gornjim Dubravama (Živinice). Bio je aktivno vojno lice. Uspostavio je prvu pravu organizaciju sistema veze na području Općinskog štaba TO Živinice. Komandovao je jednom od najjačih manevarskih brigada koje su uspostavljane za najjaču borbenu djelovanja u cijelој Bosni i Hercegovini. Poginuo je na dužnosti komandanta 210. brdske brigade prilikom izvidanja u rejonu Crne Rijeke kod Olova 25. oktobra 1993. godine. Brigada kojom je komandovao, nakon njegove pogibije dobila je počasni naziv 210. viteška brigada "Nesib Malkić".

Tuzla

Tuzla, jedno od najstarijih naselja u Evropi, krije bogatu historiju koja seže do mlađeg kamenog doba, o čemu svjedoče posude za proizvodnju soli iz slane vode. So, po kojoj je grad dobio ime na turskom jeziku, odredila je posebnost Tuzle i njen razvoj kroz stoljeća. Tuzla je grad bogate historije i multikulturalnosti, mjesto gdje se susreću različite kulture i tradicije. Posebno se ističu prirodni resursi Panonskih jezera, koja su dio bogate turističke ponude i prepoznatljiv simbol grada. Ova slana jezera, jedinstvena u Evropi, privlače posjetitelje svojom ljepotom i ljekovitim svojstvima, čineći Tuzlu nezaobilaznim odredištem za sve koji žele osjetiti spoj prirodnih ljepota i historijskih tragova.

Očekivani modeli ponašanja učenika tokom studijske posjete "Od rata do mira II"

Očekujemo od pratnje učenika da se pridržava visokih standarda ponašanja tokom studijske posjete kako bi se osigurala uspješna i sigurna realizacija programa, što uključuje:

- *Primjerno ponašanje i poštovanje drugih: Učenici se trebaju ponašati primjereno, pokazivati poštovanje prema pravima i potrebama drugih učesnika i lokalnog stanovništva, te održavati pristojan i tolerantan odnos.*
- *Nenasilno rješavanje problema i sigurnost: Nenasilno rješavanje konflikata je ključno. Učenici trebaju izbjegavati nasilje, kako verbalno, tako i fizičko, i brinuti o svojoj i tuđoj sigurnosti.*
- *Čuvanje ugleda: Učenici trebaju čuvati svoj lični ugled, ugled svoje škole, profesora i školskih kolega.*
- *Prijateljski odnosi i pomoć drugima: Podstičemo prijateljske odnose i spremnost na pomoć drugim učesnicima studijske posjete.*
- *Međusobno poštivanje i saradnja: Podstičemo međusobno poštivanje, saradnju i uvažavanje tuđeg mišljenja.*
- *Aktivno učestvovanje: Aktivno praćenje programa studijske posjete i učešće u svim predviđenim aktivnostima su obavezni.*
- *Pridržavanje uputstava: Postupanje po uputama i instrukcijama nastavnika u pratnji, vođe puta i turističkih vodiča je obavezno.*
- *Očuvanje imovine i higijene: Briga o ličnoj imovini, očuvanje čistoće i reda u prostorijama u kojima borave i posjećuju, te pridržavanje pravila lične higijene.*
- *Odgovorno ponašanje prema duhanu: Izbjegavanje prakse zajedničke konzumacije duhana i duhanskih proizvoda učenika i ostalih učesnika studijske posjete.*

Učenicima nije dozvoljeno:

- *Vrijeđanje i nepristojno ponašanje: Bilo kakvo vrijeđanje i nepristojno ponašanje prema bilo kojem učesniku studijske posjete i drugim licima s kojima komuniciraju.*
- *Ometanje realizacije programa: Ometanje realizacije studijske posjete ili njenih aktivnosti nije prihvatljivo.*
- *Upotreba alkohola i opijata: Nošenje i konzumacija alkoholnih pića i opojnih sredstava nije dozvoljena tokom studijske posjete.*
- *Upotreba duhanskih proizvoda za maloljetnike: Maloljetnicima nije dozvoljena upotreba duhana i duhanskih proizvoda.*
- *Neprikladno odijevanje: Neprikladno odijevanje nije dozvoljeno tokom studijske posjete.*
- *Rizik za sigurnost: Približavanje neograđenim rizičnim područjima, prelazak ograđenih rizičnih područja i drugi načini ugrožavanja vlastite ili tuđe sigurnosti.*
- *Materijalna šteta i krađa: Nanošenje materijalne štete i krađa bilo čije imovine strogo su zabranjeni.*
- *Nošenje oružja ili eksploziva: Nošenje bilo kakvog oružja ili eksplozivnih sredstava je neprihvatljivo.*
- *Nasilni sukobi i vrijeđanje: Podsticanje, izazivanje ili sudjelovanje u nasilnim sukobima i vrijeđanje po bilo kojoj osnovi je zabranjeno.*

Očekujemo od učenika da se pridržavaju ovih smjernica i ponašaju se s odgovornošću i poštovanjem tokom studijske posjete. Njihovo ponašanje ima direktni utjecaj na njihovu školu, zajednicu i zemlju koju predstavljaju.
Budite odgovorni, poštujte pravila i učinite svoju domovinu još ljepšom!

Priređeno: august, 2024.